

[Damsgaard.]

Det, der skete hin skæbnesvangre nat mellem den 11. og den 12. marts i år, og det, der gjorde, at finansministeren den 12. marts med lige så inderlig overbevisning kunne anse det kasseoverskud for overflødigt, som han den 11. marts anså for nødvendigt, var da heller ikke et skifte i de økonomiske vilkår, men alene et politisk skifte. Finansministeren vil måske nok henvise til, at gennemførelsen af moms i sig selv betyder en sådan opslugning, at den kan erstatte et betydeligt kasseoverskud. Men momsens gennemførelse var jo da, så vidt jeg ved, også regeringens forudsætning den 11. marts.

Om de 166 mill. kr. er et passende kasseoverskud, ved jeg ikke, men finansministeren skylder da folketinget en forklaring herpå, for allerede så tidligt, som da ministeren ved finanslovsforslagets fremsættelse i november måned kalkulerede med ca. 500 mill. kr., regnede han vel også med momsens gennemførelse, og f. eks. særordningen med mejeriprodukter kontra moms skulle vel snarere diktere ministeren et forøget kasseoverskud, idet en mindre moms på mejeriprodukter vil gøre afdæmpningen i efterspørgselspresset mindre, end tilfældet ville være med en altomfattende moms — jeg nævner det som et eksempel.

Jeg skal ikke fordybe mig yderligere i disse forhold, som jo også indgik i den forløbne tids skatte- og afgiftsdebat, men det må være rigtigt i denne finanslovdebat og på denne baggrund at sige til finansministeren, at han ikke har gjort det nemmere i fremtiden at tro på det materiale, de oplysninger og de vurderinger, han som ansvarlig minister fremlægger for folketinget og for finansudvalget. Det må for befolkningen, og det må for de mange, der forud har fået afvist begrundede og påtrængende ønsker, være mærkeligt at se, at ministeren praktisk taget ud af den høje hat kunne gribe 300-400 mill. kr., da det gjaldt lidkøbet med hr. Aksel Larsen. Når finansudvalget på mange områder, sociale, undervisningsmæssige osv., har været tvunget til at være tilbageholdende, hvor vi hellere havde været imødekommende, simpelt hen fordi finansministeren kunne henvise til, at der ikke var penge i kassen, så

kunne man nok have ønsket, at finansministerens greb i hatten var kommet et bedre formål til gode.

Jeg vil gerne sige til hr. Lysholt Hansen, at vore sparebestræbelser er absolut ikke indstillet, og det er overhovedet ikke en kamp mod vejrmøller, vi fører, når vi taler om besparelser på de offentlige budgetter; det er imod en lidt for glubende appetit fra det offentlige i forhold til, hvad produktionens stigning gør rimeligt. Det vil jo altid være underkastet en forskellig vurdering, hvor meget man kan tillade de offentlige budgetter at stige i forhold til produktionens stigning. Jeg har den opfattelse, at finansudvalgets naturlige skepsis over for mange projekter kan have en præventiv virkning over for ønsker og krav fra de forskellige statslige styrelser, og heri er jeg næsten sikker på at være enig med finansudvalgets ærede formand, der dog i sin tale her i dag var uretfærdig, syrlig og ironisk over for venstres tidligere sparebestræbelser. Men til trods herfor, det vil jeg gerne sige til finansudvalgets formand, vil venstre også i de kommende år i finansudvalget fortsætte sine sparebestræbelser over for de voldsomt stigende udgifter inden for statens mange områder.

Jeg kan ikke lade være med på den baggrund, jeg her har nævnt, at pege på den særlige henstilling om bedre sammenhæng og plan i løsningen af de offentlige opgaver, som et enigt finansudvalg i vor tillægsbetænkning retter til regeringen. Denne særlige henstilling fra et enigt finansudvalg ligger også i sit kritiske indhold ganske på linje med synspunkter, jeg på mit partis vegne har givet udtryk for i de sidste 3-4 års finanslovdebatter og måske længere tilbage, og jeg kan kun være meget tilfreds med, at man nu har kunnet enes om at gøre disse synspunkter til sine for hele finansudvalget. Finansministeren gør vel i at læse henstillingen opmærksomt — det har han nok gjort — og lægge sig den på sinde, så den kan præge de kommende års resultater. Henstillingen får sin særlig alvorlige baggrund i, at vi i de senere år har set de offentlige budgetter lægge beslag på en stærkt voksende andel af den samlede nationalindkomst. Det gælder også det foreliggende finanslovsforslag, som med sin udgiftsstigning på 16-17 pct. ligger langt